

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce s literárním textem

E. M. Remarque

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Určete dílo, ze kterého úryvky pochází.

Na západní frontě klid.

2. Zařad'te text do správného funkčního stylu, určete žánr.

Jedná se o umělecký funkční styl, literární žánr: epika – román.

3. Vypište postavy z ukázky, kdo je vypravěčem příběhu?

Stanislav Katczinsky – Kat

„nějaký“ sanit'ák

Vypravěč - Pavel Bäumer

4. Porovnejte oba odstavce, které vypravěčské formy je v nich užito a proč?

Kontrast – téměř celé dílo vyprávěno v ich formě – výpověď mladého hrdiny + rozmluvy vojáků X závěrečná zpráva o Pavlově smrti - er forma (podáno reportážně, dokumentárně, bez emocí).

5. Určete dobu a místo děje příběhu.

První světová válka, bojiště západní fronty.

6. Určete jazykové vrstvy, kterých je v ukázce použito. Doložte příklady.

Text je psán převážně spisovnou češtinou, do přímých řečí autor vkládá hovorovou češtinu, v textu lze vysledovat kontrasty knižní a nespisovné češtiny.

7. Co mají podtržené věty společného?

Podtržené věty zaznamenávají přímou řeč postav.

8. Všimněte si, jak se má správně zapisovat přímá řeč, jak říkáme větám, které jsou za nebo před přímou řečí?

"Má ránu v holenní kosti," říkám

Vrtím hlavou: "Vyloučeno! Ještě před deseti minutami jsem s ním mluvil. Omdlel."

"Vezmeš si jeho legitimaci a jeho věci?" ptá se mne Frajtr.

Jedná se o uvozovací věty.

9. Vyhledejte v textu vnitřní monolog.

Ne, my nejsme příbuzní. Ne, my nejsme příbuzní.....

10. Proč se generaci těchto mladých lidí říkalo ztracená, zamyslete se nad zvýrazněnou větou.

V knize je uvedeno následující motto: "Zpráva o generaci, která byla zničena válkou, i když unikla jejím granátům."

Mladí muži, kteří si prošli 1. světovou válku, byli poznamenáni tak silnou válečnou zkušeností, že se jen stěží dokázali navrátit do běžného života, jejich psychika byla narušena. Odcházeli do války přímo ze školních lavic, aniž by poznali krásu a smysl života.

UKÁZKY¹:

„To sis moh uspořit," říká nějaký sanitář.

Nerozumím a hledím na něho.

Ukazuje na Kata. "Vždyť je po něm."

Nerozumím mu. "Má ránu v holenní kosti," říkám.

Sanitář se zastaví. "I to ještě - "

Obrátím se. Oči mám stále ještě zakalené, pot mi znovu vyrazil a teče přes víčka. Setru jej a podívám se na Kata. Leží tiše. "Omdlel," vyrazím.

Sanitář tiše zahvízdá: "V tom se zas vyznám já líp. Je po něm. Vsadím se s tebou, oč chceš."

Vrtím hlavou: "Vyloučeno! Ještě před deseti minutami jsem s ním mluvil. Omdlel."

Katovy ruce jsou teplé, chytím ho za ramena, abych ho třel čajem. Tu cítím, že mi prsty vlhnou.

Když je vytáhnu zpod jeho hlavy, jsou krvavé. Sanitář hvízdne zase mezi zuby. "Vidíš - "

Kat dostal cestou, aniž jsem to zpozoroval, střepinu do hlavy. Je tam jenom malá dírečka, musila to být malinkatá, zbloudilá střepinka. Stačila ale. Kat je mrtev.

Pomalů vstávám.

"Vezmeš si jeho legitimaci a jeho věci?" ptá se mne Frajtr.

Kývám a dostávám to.

Sanitář se diví. "Snad nejste příbuzní?"

Ne, my nejsme příbuzní. Ne, my nejsme příbuzní.

Jdu? Mám ještě nohy? Zdvihnu oči, bloudím jimi v kruhu a otáčím se s nimi, v jediném kruhu, v jediném kruhu, až se zastavím. Všecko je jako jindy. Jenom zeměbranec Stanislav Katczinsky umřel.

A pak už nic nevím.

Padl v září 1918, jednoho dne, kdy po celé frontě bylo tak pokojně a tiše, že se zpráva z bojiště omezila na jedinou větu: na západní frontě klid...

Padl kupředu a ležel na zemi, jako by spal. Když ho obrátili, viděli, že se asi dlouho netrápil; - jeho obličej měl tak klidný výraz, jako by byl téměř spokojen, že to tak skončilo.

¹ REMARQUE, E.,M. *Na západní frontě klid*. 1929. ISBN 9780847912025.